

Табыстар әдісімен ЖІӨ

Жариялау күні: 01.07.2024
Жариялау күні:02.10.2024

- Негізгі тұстары
- Экономика салалары бойынша ЖІӨ
- Глоссарий
- Әдіснамалық түсіндірмелер
- Қатысты жарияланымдарға сілтемелер
- Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі тұстары

2024 жылғы қаңтар-наурыздағы өндірілген Жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) көлемі есептік деректер бойынша 26023903,8 млн.теңгені құрады.

2024 жылғы қаңтар-наурыздағы ЖІӨ құрылымында еңбек ақы төлеу 28,6% құрады, өндіріске және импортқа салынатын салықтар – 9,2% және негізгі үлес жалпы пайда/жалпы аралас табысқа келеді – 62,2%.

2. Экономика салалары бойынша ЖІӨ

Экономикалық қызмет түрлері бойынша еңбек ақы төлеу құрылымында ең көп үлесті Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу (17,01%), Білім беру (13,75%), Өңдеу өнеркәсібі (10,59%) құрайды.

Еңбек ақы төлеу құрылымындағы ең аз үлесті Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтынуы үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі (0,16%), Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет (0,54%), Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету (1,01%) құрды.

1-кесте

2024 жылғы қаңтар-наурыздағы табыстар әдісімен ЖІӨ*

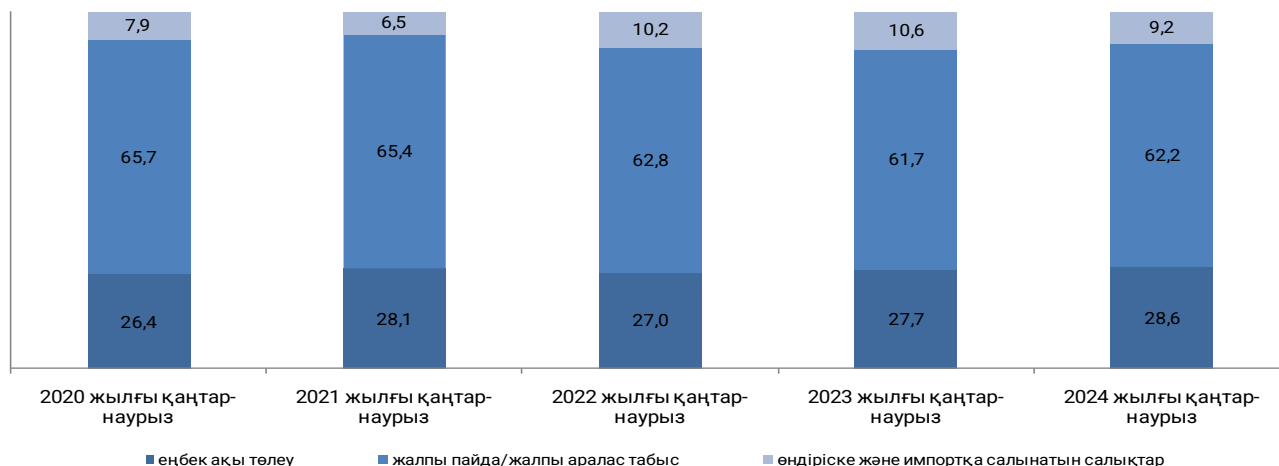
	Ағымдағы бағамен, млн. теңге	Қорытындыға пайызбен
Жалпы ішкі өнім	26 023 903,8	100,0
Еңбек ақы төлеу	7 452 246,9	28,6
Өндіріске және импортқа салынатын салықтар	2 402 094,5	9,2
соның ішінде:		
өнімдерге салынатын салықтар	1 832 253,0	7,0
өндіріске салынатын басқа да салықтар	569 841,5	2,2
Жалпы пайда/жалпы аралас табыс	16 169 562,4	62,2
негізгі капиталды тұтыну (-)	2 438 420,0	9,4
таза пайда/таза аралас табыс	13 731 142,4	52,8

* Табыс көздері бойынша ЖІӨ-ні есептеу үшін баланстық әдіс қолданылады.

1-сурет

Табыстар әдісімен ЖІӨ құрылымы

пайызбен

2024 жылғы қаңтар-наурыздағы экономикалық қызмет түрлері бойынша табыстардың құралы

млн. теңге

	Жалпы қосылған құн	Оның ішінде		
		еңбекақы төлеу	өндіріске салынған басқа да салықтар	жалпы пайда/ жалпы аралас табыс
Тауарлар өндіру	9 100 827,0	2 139 020,8	262 956,9	6 698 849,3
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	588 856,8	178 684,5	4 113,9	406 058,4
Өнеркәсіп	7 388 870,0	1 517 022,7	229 356,8	5 642 490,5
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	3 276 831,5	543 359,2	122 944,7	2 610 527,6
Өңдеу өнеркәсібі	3 530 701,1	789 535,8	72 136,8	2 669 028,5
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	500 202,3	143 786,3	27 560,5	328 855,5
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	81 135,1	40 341,4	6 714,8	34 078,9
Құрылыс	1 123 100,2	443 313,6	29 486,2	650 300,4
Қызметтер өндіру	15 090 823,8	5 313 226,1	306 884,6	9 470 713,1
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобиль-дерді және мотоциклдерді жөндеу	4 294 492,6	1 267 344,1	46 790,7	2 980 357,8
Көлік және жинақтау	1 552 933,7	528 878,4	58 420,5	965 634,8
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	233 003,0	75 236,8	6 977,4	150 788,8
Ақпарат және байланыс	491 536,7	226 329,7	16 085,2	249 121,8
Қаржы және сақтандыру қызметі	1 031 940,2	243 932,4	18 823,3	769 184,5
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	2 320 546,0	115 799,9	16 568,7	2 188 177,4
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	1 175 580,0	307 639,4	19 737,7	848 202,9
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	588 989,8	270 604,5	19 156,2	299 229,1
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	542 876,3	432 771,3	11 498,2	98 606,8
Білім беру	1 117 581,0	1 024 976,8	50 883,0	41 721,2
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	723 516,7	469 517,3	28 802,8	225 196,6
Өнер, ойын-сауық және демалыс	275 956,8	159 726,8	5 628,8	110 601,2
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	721 190,8	178 523,0	7 512,1	535 155,7
Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтынуы үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі	20 680,2	11 945,7	0,0	8 734,5
Салалар бойынша қорытынды	24 191 650,8	7 452 246,9	569 841,5	16 169 562,4
Өнімдерге салынатын таза салықтар	1 832 253,0	-	-	-
Жалпы ішкі өнім	26 023 903,8			

3-кесте

2024 жылғы қаңтар-наурыздағы экономикалық қызмет түрлері бойынша бастапқы табыстардың салалық құрылымы

пайызбен

	Жалпы қосылған құн	Оның ішінде:		
		еңбекақы төлеу	өндіріске салынған басқа да салықтар	жалпы пайда/ жалпы аралас табыс
Тауарлар өндіру	100,0	23,5	2,9	73,6
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	100,0	30,3	0,7	69,0
Өнеркәсіп	100,0	20,5	3,1	76,4
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	100,0	16,6	3,8	79,6
Өңдеу өнеркәсібі	100,0	22,4	2,0	75,6
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	100,0	28,7	5,5	65,8
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	100,0	49,7	8,3	42,0
Құрылыс	100,0	39,5	2,6	57,9
Қызметтер өндіру	100,0	35,2	2,0	62,8
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді	100,0	29,5	1,1	69,4
Көлік және жинақтау	100,0	34,1	3,8	62,1

Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	100,0	32,3	3,0	64,7
Ақпарат және байланыс	100,0	46,0	3,3	50,7
Қаржы және сақтандыру қызметі	100,0	23,6	1,8	74,6
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	100,0	5,0	0,7	94,3
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	100,0	26,2	1,7	72,1
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	100,0	45,9	3,3	50,8
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	100,0	79,7	2,1	18,2
Білім беру	100,0	91,7	4,6	3,7
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	100,0	64,9	4,0	31,1
Өнер, ойын-сауық және демалыс	100,0	57,9	2,0	40,1
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	100,0	24,8	1,0	74,2
Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтыну үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі	100,0	57,8	0,0	42,2
Салалар бойынша қорытынды	100,0	30,8	2,4	66,8

Динамикалық кестелер:

[ЭҚТ бойынша еңбек ақы төлеу](#)

[ЭҚТ бойынша өндіріске салынатын басқа да салықтар](#)

[ЭҚТ бойынша негізгі капиталды тұтыну](#)

[ЭҚТ бойынша таза пайда және таза аралас табыс](#)

[Табыстар әдісімен ЖІӨ құрылымы](#)

3. Глоссарий

Жалпы ішкі өнім (ЖІӨ) – елдің экономикалық қызметінің соңғы нәтижесін сипаттайтын ұлттық шоттар жүйесінің маңызды көрсеткіштерінің бірі.

Жалпы қосылған құн – жекелеген өндірушілер, салалар немесе экономика секторлары енгізген ЖІӨ салым көрсеткіші ретінде қызмет ететін аралық тұтыну құнын шегергендегі жалпы өнімнің құны.

Қызметкерлерге еңбекақы төлеу - жұмыс берушінің қызметкерлерге олардың есепті кезеңде орындаған жұмысына ақшалай және/немесе заттай нысанда төлеген барлық сыйақыларының сомасы.

Өнімдерге салынған салықтарға мөлшері өндірілген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің құнына тікелей байланысты салықтар кіреді.

Өндіріске салынатын басқа да салықтар өнімге салынатын салықтардан басқа, өндіруші бірліктердің өндіруге немесе өндіру факторларын пайдалануына байланысты оларға салынатын барлық салықтардан тұрады. Мұндай салықтардың мөлшері өндірістің көлемі мен рентабельділігіне тікелей байланысты емес.

Негізгі капиталды тұтыну есепті кезең ішінде оның физикалық және моральдық тозуы мен кездейсоқ бүлінуінің нәтижесінде негізгі капитал құнының азаюын көрсетеді.

Экономиканың жалпы (таза) пайдасы қосылған құнның қызметкерлер еңбекақысын төлеуге және өндіріске салынатын салықтарды төлеуге байланысты шығыстарды шегергеннен кейін өндірушілерде қалатын бөлігі. «Жалпы» немесе «таза» термині бұл жағдайда осы көрсеткіш өндіріс процесінде негізгі капиталды тұтынуды қосатынын немесе қоспайтынын көрсетеді.

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

Табыстар әдісімен алынатын Жалпы ішкі өнім оның құрылымын бастапқы табыстар: жалдамалы жұмыскерлердің еңбекақысы, өндіріс және импортқа салынатын таза салықтар, пайда және аралас табыс негізінде анықтайды.

5. Қатысты жарияланымдарға сілтемелер

[Өндіріс әдісімен ЖІӨ](#)

[Түпкілікті тұтыну әдісімен ЖІӨ](#)

[Жалпы өңірлік өнім](#)

[Қысқа мерзімді экономикалық индикатор](#)

[Қазақстан Республикасының ұлттық шоттары](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Статистика бойынша әдіснамалық ереже](#)

[Табыстар әдісімен жалпы ішкі өнімді есептеу әдістемесі](#)

[Өнімдерге және импортқа салынатын салықтарды есепке алу әдістемесі](#)

[Қазақстан Республикасының ұлттық шоттары, Сапа жөніндегі есеп](#)

[Табыстар әдісімен ЖІӨ, Сапа жөніндегі есеп, 2021г.](#)

[ҰШЖ көрсеткіштерін есептеудегі номиналды сәйкессіздіктерді талдау, Сапа жөніндегі есеп, 2022 ж.](#)

[«Талдау» ақпараттық-талдау жүйесі»](#)

Шығаруға жауапты: Ұлттық шоттар департаменті	Департамент директоры: Ә.Е. Нақыпбеков Тел. +7 7172 74 97 17	Орындаушы: А. Ермагамбетова С. Келденов Тел. +7 7172 74 97 92 E-mail: a.ermagambetova@aspire.gov.kz	Мекенжай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер Үйі, 4-кіреберіс
---	---	--	---
